

Uchwała Nr 13/XXVII/2017
Rady Gminy w Boronowie
z dnia 7 lutego 2017 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz
Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2017-2022

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym
(tj. Dz. U. z 2016r. poz. 446 z późn. zm.), art. 6 ust. 2 pkt. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r.
o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 1390)

Rada Gminy w Boronowie uchwala, co następuje:

§ 1

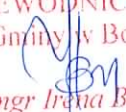
Przyjmuje się do realizacji Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz
Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Boronów na lata 2017-2022, stanowiący
załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Boronów.

§ 3

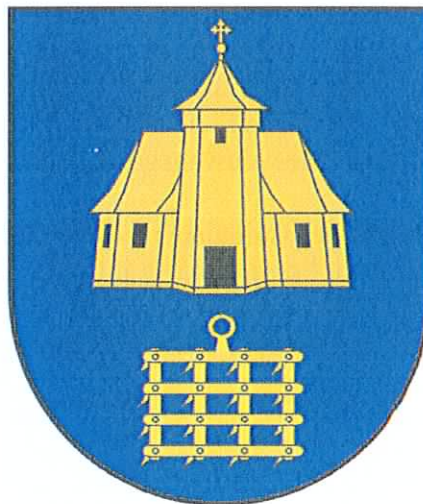
Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCA
Rady Gminy w Boronowie

mgr Irena Brol

*Załącznik
do Uchwały Nr 13/XXVII/2017
Rady Gminy w Boronowie
z dnia 7 lutego 2017 r.*

**GMINNY PROGRAM
PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY
W RODZINIE
ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY
W RODZINIE
W GMINIE BORONÓW
NA LATA 2017-2022**

WSTĘP

Rodzina jest podstawową i niezastąpioną grupą, jedynym i niepowtarzalnym środowiskiem kształtującym osobowość, system wartości, poglądy, styl życia. Ważną rolę w prawidłowo funkcjonującej rodzinie odgrywają wzajemne relacje pomiędzy rodzicami, oparte na miłości i zrozumieniu.

Przemoc domowa zdefiniowana jednoznacznie jako zachowania negatywne o dużej szkodliwości społecznej może być zarówno skutkiem jak i przyczyną dysfunkcji w rodzinie. Przemoc ze strony najbliższej osoby jest doświadczeniem traumatycznym, okaleczającym psychikę.

Zjawisko przemocy w rodzinie definiowane jest jako jednorazowe, albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób w rodzinie w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienie i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Waga i złożoność tego problemu nie pozwala nam na przejście obok niego obojętnie. Program określa działania ukierunkowane zarówno na ochronę ofiar przemocy, jak i na edukowanie osób stosujących przemoc oraz korygowanie agresywnych zachowań.

Głównym celem programu jest wdrożenie procedur interwencji kryzysowej wobec ofiar i sprawców przemocy domowej, uwrażliwienie społeczności lokalnej na problemy przemocy w rodzinie.

Warunkami skutecznego działania jest objęcie kompleksową pomocą ofiar, zwłaszcza dzieci i młodzieży, w tym długofalowe oddziaływanie niwelujące urazy, pozwalające na pełnowartościowe uczestnictwo w życiu społecznym oraz skuteczne powstrzymanie sprawców i ich resocjalizację.

Zjawisko przemocy dotykające społeczność lokalną jest ściśle powiązane z innymi obszarami problemów społecznych, dlatego ich rozwiązanie powinno być wspólnym interesem uzupełniających się działań specjalistów, instytucji i organizacji. Zintegrowanie wszelkich zasobów jednostek i organizacji do realizacji działań daje szansę stworzenia jednolitej strategii wsparcia oraz zdecydowanego podniesienia skuteczności udzielanej pomocy.

Niezbędnymi elementami determinującymi powodzenie podjętych działań jest powszechna edukacja społeczeństwa, kompleksowa informacja i poradnictwo oraz realizacja zaplanowanych zadań w sposób zintegrowany i ciągły. Odbiorcami programu są ofiary i sprawcy przemocy, pracownicy instytucji i służb pracujących z ofiarami i sprawcami oraz społeczność lokalna.

I. PODSTAWA PRAWNA

Uchwalenie Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Gminie Boronów przez Radę Gminy, to zadanie wynikające z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie

Celem strategicznym programu jest przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, ochrona ofiar w rodzinie oraz zwiększanie dostępności i skuteczności profesjonalnej pomocy. Program określa szczegółowe zadania do realizowania, ukierunkowane na: rozwój systemu przeciwdziałania przemocy oraz współpracy międzyinstytucjonalnej, zapewnienie dostępności pomocy osobom i rodzinom z problemem przemocy domowej, kształtowanie świadomości społecznej w zakresie zjawiska przemocy domowej.

Współdziałanie służb stwarza możliwość prowadzenia oddziaływań interwencyjnych i pomocowych przez różne osoby i służby. Głównym założeniem Programu jest stworzenie systemu zintegrowanych działań we współpracy ze wszystkimi podmiotami działającymi na terenie gminy w zakresie pomocy społecznej. Program będzie łączył zasoby kadrowe, rzeczowe, wiedzę, kompetencje, umiejętności i doświadczenia takich podmiotów jak: Urząd Gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Policja, Sąd i Prokuratura, Kuratorzy Sądowi, Placówki Oświatowe, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz instytucje podstawowej opieki zdrowotnej.

Program będzie realizowany w oparciu o następujące akty prawne:

- Krajowym Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014-2020 przyjęty Uchwałą Nr 76 Rady Ministrów z dnia 29 kwietnia 2014r.
- Ustawę z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tekst jednolity Dz. U. z 2015r., poz.1390 z póź. zm.);
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 roku w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieskie Karty” (Dz.U. z 2014r., poz.445)
- Ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz. U. z 2016, poz. 930 z póź. zm.);
- Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity Dz. U. z 2015r., poz. 1286 z póź. zm.)
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2015r. poz. 875 z póź. zm.).

Program jest spójny z Programami:

- Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Boronów na lata 2016-2025
- Gminnym Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Boronów;
- Gminnym Programem Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Boronów ;
- Gminnym Programem Wspierania Rodziny w Gminie Boronów.

Program opierać się będzie w głównej mierze na profilaktycznym przeciwdziałaniu, poprzez monitorowanie środowisk bieżącej pracy, wczesnym rozpoznawaniu zagrożeń, zdiagnozowaniu przyczyn i ustaleniu planu zaradczego. Istotną rolę podejmowanych w programie działań będą szeroko prowadzone kampanie informacyjne, programy edukacyjne, poradnictwo i doradztwo. Program zakłada także doskonalenie, poprzez szkolenia kadr przygotowanych do skutecznego zapobiegania i interwencji w razie kryzysu.

Połączenie różnych działań, środków, kompetencji i możliwości może przyczyniać się do znajdowania najbardziej skutecznych sposobów działania.

II. DIAGNOZA ŚRODOWISKA I CHARAKTERYSTYKA UCZESTNIKÓW PROGRAMU.

W celu właściwego zaplanowania podejmowanych działań niezbędne jest dokonanie analizy problemów społecznych w gminie z uwzględnieniem problemu przemocy w rodzinie.

Gmina Boronów to gmina wiejska, która położona jest w północno – zachodniej części województwa śląskiego, w powiecie lublinieckim, w odległości ok. 20 km na południowy zachód od Częstochowy. Od miasta wojewódzkiego – Katowic – oddalona jest ok. 60 km na północ. Zajmuje obszar 5,634 ha a w jej skład wchodzi: wieś Boronów, wieś Dębowa Góra, wieś Grojec, wieś Hucisko, wieś Zumpy, przysiółek Doły, przysiółek Sitki, leśniczówka Cielec, gajówka Szklana Huta.

Gminę Boronów aktualnie zamieszkuje 3349 mieszkańców (stan na 31.12.2016r.). Od kilkunastu lat w Gminie Boronów liczba mieszkańców utrzymuje się na względnie stałym poziomie.

Na przestrzeni czterech analizowanych lat (2013-2016) można zaobserwować zwiększenie liczby osób w wieku poprodukcyjnym.

Tabela 1. Liczba mieszkańców Gminy Boronów w latach 2013-2016

Lata	2013	2014	2015	2016
Ogólna liczba mieszkańców	3330	3348	3350	3349
Kobiety	1668	1685	1689	1687
Mężczyźni	1662	1663	1661	1662

Źródło: Urząd Stanu Cywilnego

Na podstawie powyższych danych można jednoznacznie stwierdzić, że w gminie Boronów nie ma znaczącej przewagi jednej płci nad drugą.

Natomiast struktura ludności w Gminie Boronów sygnalizuje, że gmina zмага się z problemem starzenia społeczności lokalnej. Wahania w liczbie mieszkańców dotyczą głównie osób znajdujących się w wieku przedprodukcyjnym (osoby do 18 roku życia); co przedstawia tabela poniżej.

Tabela 2. Struktura ludności Gminy Boronów

	2013	2014	2015	2016
Wiek przedprodukcyjny	644	628	635	621
Wiek produkcyjny	2182	2197	2174	2166
Wiek poprodukcyjny	504	523	539	562

Źródło: Urząd Stanu Cywilnego

Diagnoza to nie tylko rozpoznawanie sytuacji, ale także pierwszy etap dostarczania wsparcia, wzmocnienia, wprowadzenia zmian. Dzięki dobrej diagnozie i opartej na niej ofercie pomocy

w postaci zespołu interdyscyplinarnego, ukazane zostanie oblicze statystycznej rodziny z terenu gminy Boronów. Diagnoza ukaże faktyczną skalę problemu oraz wskaże realne potrzeby, które stoją przed władzą lokalną, służbami oraz instytucjami zajmującymi się polityką społeczną, a także przed społecznością lokalną i każdym mieszkańcem gminy Boronów.

Realizując obowiązek ustawowy wynikający z art. 6 ust.2 pkt.1 i pkt. 4 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015, poz.1390) Zarządzeniem nr 107/2011 Wójta Gminy Boronów z dnia 26 lipca 2011r. powołany został Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. W skład Zespołu wchodzi przedstawiciele jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, ochrony zdrowia, przedstawiciele oświaty, kuratorzy sądowi oraz przedstawiciele stowarzyszeń działających na terenie gminy Boronów. Poniższa tabela pokazuje liczbę rodzin objętych pomocą z powodu przemocy w rodzinie w Gminie Boronów w latach 2013-2016.

Tabela nr 3. Liczba rodzin i osób w rodzinach korzystających z pomocy Ośrodka z powodu przemocy w rodzinie

	2013	2014	2015	2016
Przemoc w rodzinie	1	1	0	0

Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Boronowie

Głównym narzędziem przeciwdziałania przemocy w rodzinie jest procedura „Niebieska Karta”, która została uregulowana rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 13 września 2011r. w sprawie „Procedury Niebieska Karta” oraz wzorów formularzy.

Zespół Interdyscyplinarny w swoich działaniach ukierunkowany jest na budowanie lokalnego systemu wsparcia instytucji i służb w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie działających na terenie gminy. Realizacja zadań Zespołu Interdyscyplinarnego polega na wymianie informacji, opracowaniu diagnozy potrzeb mieszkańców oraz zaplanowaniu odpowiednich działań w celu przywracania zdolności do samodzielnego funkcjonowania i zapewnienia elementarnego bezpieczeństwa i łagodzenia występujących objawów sytuacji kryzysowych. Zespół Interdyscyplinarny może tworzyć grupy robocze do których w szczególności należy: opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach wystąpienia przemocy w rodzinie, monitorowanie sytuacji rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz rodzin zagrożonych wystąpieniem przemocy.

Przewodnicząca Zespołu Interdyscyplinarnego w okresie od stycznia 2013 do grudnia 2016 roku otrzymała 16 „Niebieskich Kart”

Tabela nr 4. Zjawisko przemocy w rodzinie

Instytucja wszczynająca procedurę „Niebieska Karta”	Niebieskie Karty 2013	Niebieskie Karty 2014	Niebieskie Karty 2015	Niebieskie Karty 2016
Policja	4	6	4	0
Oświata	0	0	0	0
Pracownicy Socjalni	1	0	0	0
Służba Zdrowia	0	0	0	0
Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	1	0	0	0
Ogółem założono „Niebieskich Kart”	6	6	4	0

Źródło: Rejestr wpływu „Niebieskich Kart” do Przewodniczącej Zespołu Interdyscyplinarnego w Boronowie.

Z powyższych danych wynika, że Policja, jest instytucją najbardziej aktywną w identyfikacji problemu przemocy w rodzinie.

Poniżej zostało przedstawione zestawienie statystyczne dotyczące prowadzonych i zakończonych Niebieskich Kart od stycznia 2013r. do grudnia 2016r.

Tabela nr 5. Dane dotyczące realizacji procedury „Niebieska Karta” w latach 2013-2016

		2013	2014	2015	2016
1.	Liczba formularzy „Niebieska Karta –A” przekazanych Zespołowi	6	6	4	0
2.	Liczba rodzin objętych procedurą	5	4	6	3
3.	Liczba rodzin, wobec których więcej niż jeden podmiot wszczął procedurę	1	0	0	0
4.	Liczba osób wskazanych w formularzu jako doświadczających przemocy:				
	- osoby dorosłe;	6	4	6	3
	- małoletnie	1	0	0	0
5.	Liczba osób wskazanych w formularzu jako sprawców przemocy:	4	6	3	5
	- osoby dorosłe;	4	6	3	5
	- małoletnie	0	0	0	0
6.	Liczba formularzy „Niebieska Karta – C”	4	4	3	1
7.	Liczba formularzy „Niebieska Karta – D”	2	3	1	0
8.	Liczba sprawców zamieszkujących z osobą doznającą przemocy	5	4	6	3
9.	Liczba sprawców, wobec których wystąpiono z wnioskiem do GK RPA o podjęcie leczenia	0	0	2	2
10.	Liczba sprawców, którzy podjęli leczenie	0	0	1	1
11.	Liczba sprawców, wobec których prokurator zastosował środki zapobiegawcze	0	1	0	0
12.	Liczba sprawców skazanych prawomocnym wyrokiem w postępowaniu karnym	1	0	0	1
13.	Liczba sprawców, którzy uczestniczyli/uczestniczą w programie korekcyjno-edukacyjnym	0	0	0	0
14.	Liczba sprawców, którzy nie podjęli współpracy z Zespołem	2	3	1	0
15.	Liczba zakończonych procedur:	4	2	3	2
	- ustanie przemocy plus zrealizowany plan pomocy rodzinie;	3	2	3	2
	- brak przesłanek do wszczęcia postępowania	1	0	3	0

Źródło: Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Boronowie

Poniższa tabela przedstawia działania podejmowane przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wobec członków rodzin, w których dochodzi do przemocy.

Tabela nr 6: Działania podejmowane przez GKRPA w celu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

L.p.	Rodzaj podejmowanych działań	2013	2014	2015	2016 – stan na 30.10.
1.	Liczba osób zgłoszonych na leczenie	5	3	5	7
2.	Prowadzenie rozmowy z osobą nadużywającą alkoholu w związku ze stosowaniem przemocy	3	5	7	5
3.	Liczba osób skierowanych do Sądu	2	2	1	3
4.	Powiadomienie policji	0	0	0	0

Źródło: Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Boronowie

Poniżej przedstawiamy dane Policji dotyczące zjawiska przemocy domowej na terenie gminy Boronów.

Tabela nr 7: Działania podejmowane przez Policję.

Lp.	Forma podejmowanych działań	2013	2014	2015	2016
1.	Liczba interwencji domowych	4	2	2	0

Źródło: Komisarjat Policji w Woźnikach

Z danych Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej w Lublińcu wynika, że w 2016r. pod dozorem były 3 osoby skazane z art. 207 i 3 osoby skazane z art. 190 §1.

Poniżej przedstawiamy dane statystyczne Prokuratury Rejonowej w Lublińcu dot. prowadzonych postępowań w związku z przemocą domową na terenie gminy Boronów.

Tabela nr 8: Prowadzone postępowania przez Prokuraturę Rejonową w Lublińcu

Lp.		2013	2014	2015	2016
1.	Liczba prowadzonych postępowań w związku z przemocą domową	2	5	1	2

Źródło: Prokuratura Rejonowa w Lublińcu

Na terenie gminy Boronów przemoc w rodzinie występuje w rodzinach o różnym statusie społecznym, często łączy się z problemem nadużywania alkoholu. Przypadki przemocy zdarzają się w domach rodzinnych, w zamkniętym kręgu osób, gdzie świadkami są jedynie członkowie rodziny.

Przedstawione dane odnośnie występowania zjawiska przemocy w rodzinie nie odzwierciedlają rzeczywistej skali tego problemu. Nie należy jednak tego problemu bagatelizować lub pozostawiać jako nie istniejący, albowiem sprawy związane z przemocą często jeszcze przez niektórych są skrywane i być może o wielu przypadkach pracownicy mogą nie mieć rozeznania.

Uczestnikami/adresatami programu są osoby i rodziny z terenu gminy Boronów oraz objęte szczególnym nadzorem przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Boronowie, w których zdarzają się przypadki stosowania przemocy wobec członków rodziny, dzieci są zaniedbywane, nadużywa się alkoholu lub innych używek, występują konflikty rodzinne, zaburzenia psychiczne lub upośledzenia emocjonalne, fizyczne bądź umysłowe.

III. ANALIZA ANKIET

Metodą pomiaru pośredniego jest ankieta. Kwestionariusz trafia bezpośrednio do rąk respondenta, który odpowiada pisemnie lub elektronicznie na pytania kwestionariusza. Stosowana jest najczęściej w celu możliwie szybkiego przebadania bardzo licznych zbiorowości. Ankieta dotyczyła problemów przemocy, z którymi zmagają się społeczność lokalna Gminy Boronów. Dzięki temu, możliwe jest ewentualne poprawienie tych stron funkcjonowania gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Analiza wyników umożliwiła przeprowadzenie analizy SWOT, a także późniejsze zaplanowanie działań do realizacji na rzecz poprawy jakości systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie i realizację gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

Ankiety wypełniło 49 osób; w tym 63% kobiet i 37% mężczyzn. W badaniu brały osoby w przedziale wiekowym: od 18 lat do 66 i więcej.

W ankiecie poruszono kilka ważnych zjawisk dotyczących przemocy.

Na pytanie: Czy Pana/Pani zdaniem w naszej gminie występuje zjawisko przemocy domowej? Ankietowani wskazali, iż w 42% przemoc istnieje na terenie naszej gminy zaś 58% twierdzi, iż przemoc na terenie gminy nie istnieje. 20% respondentów uważa, że przemoc domowa jest to sprawa prywatna rodziny. Zdaniem ankietowanych przemoc najczęściej występuje w rodzinach nadużywających alkohol, patologicznych oraz niepełnych.

Według opinii badanych najbardziej znanymi formami przemocy to: bicie, wyzwiska, szarpanie, kopanie. 39% ankietowanych uważa, iż kobieta powinna zostać w związku, w którym występuje przemoc oraz 24% respondentów twierdzi, iż dla dobra dzieci kobieta powinna zostać w związku w którym występuje przemoc. Ponadto 31% badanych uważa, że kobiety fałszywie oskarżają o przemoc, aby uzyskać rozwód. Według opinii ankietowanych w 55% sprawcy przemocy sami jako dzieci byli ofiarami lub świadkami przemocy. Badani biorących udział w ankiecie twierdzą, że sami doświadczyli przemocy. Najczęściej zdarzyło się, że ktoś bliski: kontroluje ich co robią, gdzie wychodzą i z kim się spotykają – 16%; zawstydzają ich w obecności innych- 12%; wyśmiewano ich opinie, poglądy, sposób w jaki się wypowiadają- 12%; podkreślano, że są nic nie warcą, nie ma z nich pożytku – 10%; obraża, obrzuca wyzwiskami, przekleństwami – 10%.

Przemoc w rodzinie może dotknąć rodziców, dziadków, małżonków, a także występować wobec dzieci. Jest problemem trudnym do badania z wielu powodów, spośród których wstyd, niewiedza i bezradność ofiar są czynnikami dominującymi. Nadal zdarza się,

że osoby, które dotyka to zjawisko natrafiają na niezrozumienie ze strony najbliższego otoczenia, rodziny czy środowiska lokalnego, nieefektywną pomoc, a przede wszystkim brak zdecydowanego, bezwarunkowego potępienia i nie akceptacji społecznej wobec stosujących przemoc.

Warunkiem skutecznego działania jest objęcie kompleksową pomocą ofiar, zwłaszcza dzieci i młodzieży, w tym długofalowe oddziaływanie niwelujące głębokie urazy pozwalające na pełnowartościowe uczestnictwo w życiu społecznym oraz skuteczne powstrzymywanie sprawców i ich resocjalizację. Niezbędnymi elementami determinującymi powodzenie podjętych działań jest powszechna edukacja społeczna, kompleksowa informacja i poradnictwo oraz realizacja zaplanowanych zadań w sposób zintegrowany i ciągły.

IV. ADRESACI PROGRAMU

Program przeznaczony jest dla mieszkańców Gminy Boronów, głównie skierowany do :

1. Osób doświadczających przemocy w rodzinie, w tym:

- dzieci i młodzieży;
- współmałżonków i partnerów w związkach nieformalnych;
- osób starszych;
- osób niepełnosprawnych

2. osób stosujących przemoc w rodzinie,

3. świadków przemocy w rodzinie,

4. społeczności lokalnej.

Partnerzy programu:

- a) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Boronowie;
- b) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Boronowie;
- c) Zespół Placówek Oświatowych w Boronowie;
- d) Ośrodek Zdrowia w Boronowie;
- e) Gminny Ośrodek Kultury w Boronowie;
- f) Wójt Gminy, Rada Gminy, sołtysi i rady sołeckie, mieszkańcy;
- g) Organizacje pozarządowe i instytucje kościelne (parafia).

V. ANALIZA SWOT

Analiza SWOT stanowi ogniwo tworzenia programu. Źródłem jest refleksja nad słabymi i mocnymi stronami programu, a także nad szansami i zagrożeniami. Atutem są mocne strony, które będą pomocne przy realizacji projektu, natomiast słabe strony i zagrożenia dają możliwość twórcy projektu dokonywania zmian i ulepszeń.

Poniższa analiza SWOT została przygotowana w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Boronowie. Przedstawione poniżej czynniki obejmują:

- mocne strony – wewnętrzne uwarunkowania o pozytywnym wpływie na sytuację społeczną,
- słabe strony- wewnętrzne uwarunkowania o negatywnym wpływie na sytuację społeczną,
- szanse - zewnętrzne uwarunkowania o pozytywnym wpływie na realizację celów,
- zagrożenia - zewnętrzne uwarunkowania o negatywnym wpływie na realizację celów,

Tabela nr 9: Analiza SWOT

Uwarunkowania wewnętrzne	
Mocne strony	Słabe strony
a) zasoby instytucjonalne GOPS: – Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Boronowie; – Publiczna Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Lublińcu; – Komisariat Policji w Lublińcu – Komisariat Policji w Woźnikach; – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lublińcu; – Placówka oświatowa; – Placówka ochrony zdrowia; – Punkt konsultacyjny w Lublińcu; b) dobrze przygotowana i stale doskonaląca umiejętności i kwalifikacje kadra pomocy społecznej; c) wykorzystywanie wiedzy teoretycznej w praktycznym działaniu; d) istnienie sprawdzonych procedur (Niebieskie Karty).	a) brak szkoleń interdyscyplinarnych; b) słaby przepływ informacji między instytucjami zajmującymi się przeciwdziałaniem przemocy; c) rozbieżność poglądów specjalistów
Uwarunkowania zewnętrzne	
Szanse	Zagrożenia
a) akceptacja społeczna dla działań podejmowanych na rzecz zapobiegania przemocy w rodzinie; b) zmiany prawne umożliwiające skuteczniejsze formy niesienia pomocy rodzinom zagrożonym przemocą domową; c) realizowana przez policję i pomoc społeczną procedura „Niebieskiej Karty” d) gotowość do współpracy służb i instytucji.	a) słaba kondycja ekonomiczna rodzin; b) negatywne wzorce zachowań społecznych; c) bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych rodzin; d) problemy alkoholowe członków rodzin.

VI. CEL GŁÓWNY I CELE SZCZEGÓŁOWE PROGRAMU.

Cel główny: przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, zwiększenie dostępności i skuteczności profesjonalnej pomocy oraz ochrona ofiar przemocy w rodzinie na terenie Gminy Boronów

Cele szczegółowe:

1. Monitorowanie zjawiska przemocy na terenie gminy;
2. Zapewnienie osobom doznającym przemocy skutecznej pomocy;
3. Podnoszenie kompetencji służb i instytucji w zakresie przemocy w rodzinie;
4. Oddziaływanie na sprawców przemocy w rodzinie;
5. Kształtowanie postaw społeczności lokalnej poprzez działania edukacyjne, profilaktyczne i informacyjne.

VII. HARMONOGRAM REALIZACJI PROGRAMU

Pełna realizacja wyznaczonych celów jest uzależniona od stopnia zaangażowania podmiotów i osób działających w obszarze wsparcia społecznego, liderów samorządowych Gminy a także wielkości środków finansowych przeznaczonych na realizację Programu. Program realizowany będzie przez Zespół Interdyscyplinarny przy udziale Partnerów.

Lp.	Działanie	Zadanie	Termin realizacji	Koszt i źródło finansowania	Realizator
1.	Monitorowanie i diagnozowanie zjawiska przemocy w rodzinie	Zbieranie i aktualizowanie informacji nt. rozmiarów i form przemocy	2017-2022	Bez dodatkowych kosztów	Zespół Interdyscyplinarny: Policja, oświata, służba zdrowia, pomoc społeczna, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
2.	Informowanie i edukowanie mieszkańców	Prowadzenie akcji informacyjno-edukacyjnej na tablicach ogłoszeń, stronie internetowej	2017-2022	Bez dodatkowych kosztów	Zespół Interdyscyplinarny
		Zakup materiałów informacyjno – edukacyjnych (brozur, ulotek, plakatów, szkolenie dot. przemocy itp.)	2017-2022	Budżet gminy	Zespół Interdyscyplinarny
3.	Zwiększenie dostępności i efektywności działań profilaktycznych	Realizacja programów profilaktycznych adresowanych do dzieci, młodzieży i dorosłych	2017-2022	Budżet gminy	Zespół Placówek Oświatowych, Gminny Dom Kultury
4.	Zwiększenie kompetencji zawodowych pracowników służb zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie	Szkolenia dla członków Zespołu Interdyscyplinarnego, grup roboczych, pracowników socjalnych.	2017-2022	Budżet gminy	Zespół Interdyscyplinarny

5.	Zapewnienie pomocy osobom dotkniętym przemocą oraz członkom ich rodzin	Realizacja procedury „Niebieska Karta”	2017-2022	Bez dodatkowych kosztów	Zespół Interdyscyplinarny
		Zapewnienie warunków do działania dla Zespołu Interdyscyplinarnego	2017-2022	Budżet gminy	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
		Kompleksowa pomoc rodzinom dotkniętym zjawiskiem przemocy (specjalistyczne poradnictwo psychologiczne, prawne i terapeutyczne)	2017-2022	Budżet gminy	Zespół Interdyscyplinarny
6.	Motywowanie sprawców przemocy do udziału w Programach korekcyjno - edukacyjnych	Pomoc specjalistyczna (konsultacje, informacja), udział w Programach	2017-2022	Budżet gminy	Zespół Interdyscyplinarny, PCPR, Sąd Rejonowy, Punkt Konsultacyjny
7.	Budowanie lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie	Realizacja zadań wobec Zespołu Interdyscyplinarnego	2017-2022	Bez dodatkowych kosztów	Wójt Gminy; Rada Gminy
		Tworzenie grup roboczych przez Zespół Interdyscyplinarny	2017-2022	Bez dodatkowych kosztów	Zespół Interdyscyplinarny
		Rozwijanie współpracy podmiotów działających na rzecz przeciwdziałania przemocy	2017-2022	Bez dodatkowych kosztów	Zespół Interdyscyplinarny
		Przygotowywanie i udzielanie schronienia dla osób doznających przemocy domowej	2017-2022	Budżet gminy	Urząd Gminy, GOPS

VIII. FINANSOWANIE PROGRAMU.

Źródłem finansowania lub współfinansowania przedsięwzięć przewidzianych do realizacji w ramach Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2017 – 2022 są: budżet państwa, środki pochodzące z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, budżet Gminy Boronów, środki będące w budżecie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Boronowie na realizację zadań przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz środki pozabudżetowe pozyskane z innych źródeł..

IX. MONITOROWANIE I EWALUACJA PROGRAMU.

Bieżącą oceną programu i jego procedur zajmuje się Zespół Interdyscyplinarny. Poszczególne działania i procedury podlegać będą monitoringowi mającemu na celu stałą poprawę efektywności i szybkości reakcji na zaistniałe przypadki przemocy.

Na potrzeby programu będzie regularnie zbierana dokumentacja oraz wykonywane będą również roczne zbiorcze sprawozdania, celem przeprowadzenia dokładnej ewaluacji i sprawdzenia skuteczności działania Zespołu Interdyscyplinarnego.

Dokumentacja będzie zawierać m.in.:

- liczbę założonych niebieskich kart,
- liczbę powołanych grup roboczych
- liczbę rodzin, które uzyskały pomoc i wsparcie w ramach działania zespołu,
- liczbę sprawców przemocy objętych działaniami terapeutycznymi,
- liczbę ponownych incydentów stosowania przemocy wśród rodzin objętych działaniami.
- liczbę zakończonych niebieskich kart z podziałem na przesłanki ustania przemocy.

Dokumentacja działalności Zespołu przechowywana będzie w Ośrodku Pomocy Społecznej w Boronowie.

Wszelkie działania osób zaangażowanych w realizację projektu, będą podlegały monitoringowi i ewaluacji.

Rezultaty programu będą mierzone za pomocą niewymiernych metod obserwacji, rozmów, wywiadów, ale także za pomocą analizy dokumentacji prowadzonej w zakresie działania Zespołu.

W trakcie realizowania programu mogą wystąpić różnego rodzaju problemy i wynikające z nich nowe zadania, które wcześniej nie były zawarte w programie, dlatego też może on być modyfikowany w trakcie jego realizacji.

X. PRZEWIDYWANE EFEKTY.

Dla członków Zespołu:

- Poszerzenie diagnozy o aspekty dostrzegane przez specjalistów, zwiększenie trafności diagnozy sytuacji życiowej, możliwość weryfikacji dotychczasowego jej postrzegania.
- Poszerzenie możliwości rozumienia specyfiki postępowania w innych dziedzinach pomagania, wiedzy.
- Poznanie swoich mocnych i słabych stron, uzyskanie informacji zwrotnych od innych uczestników Zespołu.
- Poznanie trudności w pracy innych specjalistów, które mogą być przezwyciężone niejednokrotnie tylko dzięki współpracy w Zespole Interdyscyplinarnym.
- Podejmowanie działań uwzględniających wieloaspektową wiedzę o kliencie zgodnie ze specjalizacją.
- Szybkiego poznania realnych postaw i możliwości klienta oraz efektywne przewidywanie ograniczeń, barier, nowych problemów.
- Zwiększenie skuteczności .

Dla rodziny/podopiecznego:

- Możliwość uzyskania wieloaspektowej oferty pomocy w przezwyciężaniu trudnej sytuacji.
- Większy wybór osób pomagających, możliwości otwierania się na różne relacje.
- Większa samodzielność w realizacji potrzeb życiowych dzięki specjalistycznemu wsparciu.
- Lepsze rozumienie potrzeb, problemów oraz zasobów pomocnych w przezwyciężeniu trudności i poprawie swojej sytuacji.
- Wsparcie, którego nie można byłoby osiągnąć bez odpowiedniej pomocy specjalistów
- Poczucie większej wartości, wpływu na swoje życie, dostrzeganie siebie jako osoby ważnej dla różnych osób, które chcą pomóc.

XI. PODSUMOWANIE

Mówiąc o przemocy należy pamiętać, że przemoc jest jednym z najbardziej niepokojących zjawisk współczesnego świata, jest mechanizmem regulującym stosunki panujące między ludźmi w różnych grupach, instytucjach, środowiskach i układach społecznych. W poszukiwaniu skutecznych form przeciwdziałania przemocy w rodzinie i pomagania jej ofiarom angażuje się wielu profesjonalistów, organizacji pozarządowych i specjalistycznych instytucji. Nie jest to łatwe zadanie, bowiem, środowisko rodzinne jest i powinno być skutecznie chronione przed ingerencjami zewnętrznymi. Zajmowanie się przemocą domową wymaga zarówno wnikliwego rozumienia złożoności zjawisk występujących w życiu rodzinnym, jak i szczególnej troski i rozwagi w trakcie interwencji.

Pomoc dostępna dla ofiar przemocy w rodzinie na terenie naszej gminy to pomoc prawna, rzeczowa, finansowa oraz psychologiczna. Jednak wspólna praca całego Zespołu Interdyscyplinarnego powinna przynieść wymierne efekty w postaci ograniczenia zjawiska przemocy domowej w gminie Boronów.

PRZEWODNICZĄCA
Rady Gminy w Boronowie

mgr Irena Brol